

NorgesGruppen
Halvårsregnskap 2019

2019

Finansielle nøkkeltall for NorgesGruppen

RESULTAT		1. halvår 2019 eks. IFRS 16	1. halvår 2018	Hele 2018	1. halvår 2019 ink. IFRS 16
Sum driftsinntekter	NOK mill.	43 865	42 780	87 813	43 773
EBITDA ¹⁾	NOK mill.	2 548	2 445	4 992	3 650
Driftsresultat (EBIT)	NOK mill.	1 823	1 611	3 140	2 123
Resultat før skatt	NOK mill.	1 648	1 557	3 057	1 437
Resultat etter skatt	NOK mill.	1 285	1 199	2 410	1 121
AKSJER					
Resultat pr aksje ²⁾	NOK	32,2	30,2	61,1	28,0
KAPITAL					
Totalkapital	NOK mill.	41 464	37 876	39 171	59 884
Egenkapital	NOK mill.	20 457	18 674	19 843	20 292
Egenkapital andel	%	49,3	49,3	50,7	33,9
Netto rentebærende gjeld	NOK mill.	4 109	5 190	3 791	22 741
LØNNSOMHET					
Driftsmargin EBITDA ³⁾	%	5,8	5,7	5,7	8,3
Driftsmargin EBIT ⁴⁾	%	4,2	3,8	3,6	4,8
Resultatgrad ⁵⁾	%	3,8	3,6	3,5	3,3
Avkastning på anvendt kapital ⁶⁾	%	13,8	14,1	13,7	

1) Driftsresultat før av- og nedskrivninger og inntekt på investering i tilknyttede selskaper

2) Resultat til majoritetens interesser / gjennomsnittlig antall utestående aksjer

3) EBITDA / Driftsinntekter

4) Driftsresultat / Driftsinntekter

5) Resultat før skatt / Driftsinntekter

6) EBIT/gjennomsnittlig egenkapital + netto rentebærende gjeld

Viktige hendelser første halvår

GOD UTVIKLING I TØFT MARKED

Driftsinntektene første halvår er på 43 865 MNOK, en økning på 2,5 prosent. Endringen viser at våre kjeder gjør det bra i konkurransen om dagligvarekundene. Driftsresultatet (EBIT) er på 1 823 MNOK sammenlignet med 1 611 MNOK første halvår i fjor, og driftsmarginen (EBIT) er opp 0,4 prosentpoeng til 4,2 prosent.

FLERE KUNDER OG STØRRE HANDLEKURV

NorgesGruppen har kundevekst og handlekurven øker. 1,22 millioner forbrukere handler nå daglig hos NorgesGruppens kjeder, en økning på 1,9 prosent. MENY og KIWI topper flere forbrukerundersøkelser og NorgesGruppen oppnår sitt beste omdømmeresultat noensinne (Apeland 2019).

SUPERMARKEDENE VOKSER MEST AV DAGLIGVAREKJEDENE

MENY har 3,2 prosent sammenlignbar vekst første halvår. De har god kundevekst og best sammenlignbar vekst i markedet. Totalmarkedet for mat og drikke i Norge er på ca. 296 mrd. kroner hvorav dagligvarebutikker står for 60 prosent (Andhøy og Virke). Lav vekst preger fremdeles dagligvarebutikkene.

ØKT VEKSTDIFFERANSE MOT MARKEDET

Ifølge Nielsen vokste markedet for dagligvarebutikker 1,6 prosent første halvår. I samme periode vokste NorgesGruppen 2,5 prosent. Det gir en vekstdifferanse på 0,9 prosentpoeng, sammenlignet med 0,3 prosentpoeng året før. Ca. 70 prosent av veksten til NorgesGruppen er fra sammenlignbare butikker.

NYE STEG I ARBEIDET FOR BÆREKRAFTIG DRIFT

NorgesGruppens forretningsområder har første halvår tatt nye steg for en bærekraftig og klimanøytral virksomhet. På ett år har vi redusert 450 tonn plastemballasje, vi er i rute for å nå målet om 25 prosent redusert matsvinn innen 2020 og ASKO er selvforsynt med egen fornybar energi hva gjelder elektrisitetsforbruk. Vårt rammeverk for finansiering med grønne obligasjoner er etablert, og første lån er børsnotert. Vi

har også forlenget våre samarbeidsavtaler med Naturvernforbundet og Matsentralen.

STØRRE FERSKVAREUTVALG

Utvalget av ferske varer som fisk, kjøtt, frukt og grønt er bedre i Norge enn i Sverige, viser en ny rapport fra Menon Economics. Rapporten viser at matutvalget øker, til tross for at antall leverandører av mat og drikke er 59 prosent større i Sverige enn i Norge.

FISKEKONSUMET SNUR I PLUSS

Fisk og sjømat har en positiv volumutvikling drevet av KIWI sin kampanje i starten av året med etterfølgende Trumf-bonus i KIWI Pluss.

KIWI BEFESTER SIN PRISPOSISJON I MARKEDET

KIWI vant de fleste prisundersøkelsene også første halvår 2019, deriblant VGs grillmatbørs. KIWI har vunnet 9 av de 11 siste matbørsene til VG. KIWI Pluss-medlemmer har nå 15 prosent Trumf-bonus både på all ferskpakket fisk og all fersk frukt og grønt, og antall medlemmer øker stadig.

MENY NETTHANDEL ØKER

Omsetningen i nettbutikken fortsetter å øke, både ved at kunder handler oftere og nye nettkunder kommer til. Økningen i første halvår er på 73 prosent, mot første halvår 2018. Kjørefarten for MENY Netthandel er 350 MNOK (eks. mva.) for innneværende år.

BETALINGSLØSNINGER OG BANK I BUTIKK

NorgesGruppen inngikk en ny og utvidet avtale om Bank i butikk med Vipps AS (BankAsept) der DNB og flere andre store banker er med. Bank i Butikk vil ved oppstart våren 2020 være tilgjengelig i over 1.400 KIWI- og MENY-butikker, samt SPAR- og Joker-butikker over hele landet. NorgesGruppen er videre i rute med planen om å lansere mobilbetaling og kontaktløs betaling i butikkene i 2020.

VARSEL FRA KONKURRANSETILSYNET

Konkurransetilsynet har varslet at de mener at NorgesGruppen i en eiendomstransaksjon har brutt den særlige opplysningsplikten som dagligvarekjedene er pålagt. NorgesGruppen er overrasket og mener at det er prinsipielt viktig med en avklaring på hva opplysningsplikten innebærer.

INVESTERER I TECH-SELKAP

NorgesGruppen investerte i en eierpost på 10 prosent i Forte Digital som har spisskompetanse på brukerorienterte løsninger. Samarbeidet bidrar til økt kunnskap om sømløse handleopplevelser.

Kommentarer til utviklingen

Regnskapet for NorgesGruppen omfatter vår egneide virksomhet som består av 840 butikker.

FORKLARING TIL NØKKELTALLENE

Første halvår 2019 er totale driftsinntekter på 43 865 MNOK, mot 42 780 MNOK første halvår i fjor. Økningen gjenspeiler den gode kundeveksten i dagligvarekjedene våre. Vekstdifferansen mot markedet er betydelig større første halvår 2019 enn samme periode i fjor.

Fra 1. 1. 2019 er Dagligvaregruppen Tromsø et datterselskap i NorgesGruppen og dermed inkludert i regnskapet.

EBITDA-marginen første halvår 2019 er på 5,8 prosent, opp fra 5,7 prosent i fjor.

Driftsmarginen (EBIT) er på 4,2 prosent, sammenlignet med 3,8 prosent året før.

Resultatmarginen er på 3,8 prosent første halvår, sammenlignet med 3,6 prosent første halvår i fjor. Resultat etter skatt er på 1 285 MNOK (1 199 MNOK første halvår 2018).

Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter var første halvår på minus 2 503 MNOK, mot minus 1 615 MNOK samme periode i fjor. NorgesGruppen investerer et betydelig

beløp årlig i effektiv drift, miljøvennlige løsninger, sterke kjedekonsepser og kompetanse. UNIL sitt varelager i Våler ble kjøpt første halvår, da selskapet tidligere leide dette lokalet.

Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter første halvår 2019 var 1 993 MNOK, mot 2 675 MNOK første halvår 2018.

Avkastning på anvendt kapital ble 13,8 prosent siste rullende 12 måneder.

IFRS 16 – NY REGNSKAPSSTANDARD

NorgesGruppen har implementert ny regnskapsstandard for leasing (IFRS 16) fra 1. januar 2019. IFRS 16 innebærer at balansen skal gjenspeile alle leieavtaler inkludert både forpliktelser og tilhørende rett til bruk av eiendel. Opsjoner som er sannsynlig at utøves er også inkludert. Opsjonene, som er fremtidige rettigheter og ikke en plikt, gir gode forretningsmuligheter på lengre sikt.

Leiekostnader flyttes fra andre driftskostnader til avskrivninger og finanskostnader. Det betyr at EBITDA og driftsresultat EBIT blir høyere, fordi leiekostnadene ikke lenger er inkludert her. IFRS 16 påvirker driftsmargin EBITDA positivt med 2,5 prosentpoeng til 8,3 prosent og driftsmargin EBIT positivt med 0,6 prosentpoeng til 4,8 prosent.

I de første årene blir resultatet før skatt noe lavere på grunn av effekter av renteelementer.

Balanseføring av leieforpliktelser og bruksrett gir økning i totale eiendeler og forpliktelser. Etter IFRS 16 er konsernets egenkapitalandel på 33,9 prosent. Endringene forklares nærmere i note 1 i regnskapet.

Konsernets avkastning på anvendt kapital (ROCE) etter implementering av IFRS 16 er ikke beregnet pr 30.06.2019. Dette fordi balansen pr 30.06.2018 ikke er omarbeidet i henhold til IFRS 16. ROCE inkludert IFRS 16 vil første gang bli beregnet i årsregnskapet for 2019.

MARKEDSUTVIKLING OG FREMTIDSUTSIKTER

Våre kjeder vinner kunder i den tøffe konkurransesituasjonen i markedet. Markedsandelen til KIWI er nå på 22 prosent, opp 0,5 prosentpoeng. Det viser at KIWI fortsetter den gode

utviklingen i markedet. KIWI har etablert flere nye butikker siste år. MENY har en andel på 10,3 prosent, uendret fra i fjor. MENY klarer dermed å opprettholde sin andel selv med færre butikker. SPAR øker sin andel fra 7,1 prosent, opp 0,1 prosentpoeng og har flere nye butikker sammenlignet med året før. Joker 3,6 prosent markedsandel, ned 0,1 prosentpoeng. Joker har av nedgang i antall butikker (Nielsen).

Fra juni 2018 til juni 2019 har mat og drikke vært med på å senke den samlede prisutviklingen i samfunnet. Konsumprisindeksen har økt med 1,9 prosent, mens matvareprisene kun har økt med 1,2 prosent. Justert for effekten av sukkeravgiften er økningen på 2 prosent. Fra juli 2018 til juli 2019 er KPI-endringen 1,8 prosent, en moderat endring sammenlignet med foregående måneder og juli-endring foregående år.

Den lave markedsveksten for tradisjonelle dagligvarebutikker (1,5 prosent per juli 2019) viser at konkurransen i markedet er sterk. I tillegg til sterk pris konkurranse og høyt kampanjenivå utfordres de tradisjonelle dagligvarebutikkene av bransjeglidning fra faghandelskjeder, grensehandel, økt andel mat i farta og netthandel. Markedsveksten i 2018 og i 2019 er også påvirket av sukkeravgiften. I tillegg er befolkningsveksten relativt lav sammenlignet med tidligere (SSB). Den lave veksten forventes derfor å vedvare, noe som krever et kontinuerlig kostnadsfokus.

En markedsversikt fra Andhøy og Virke viser at serveringssteder vokser 3,2 prosent fra 2017 til 2018, grensehandel vokser 4,1 prosent og faghandelsbutikker 3,9 prosent. Markedsandelen til NorgesGruppen er estimert til 27,7 prosent (Andhøy/Virke).

Ifølge Nielsen sin rapport Norske Dagligvarekjeder 2019 har nær halvparten av Norges befolkning handlet dagligvarer i faghandelsbutikker i løpet av siste halvår. I tillegg rapporterer SSB om en omsetning på 16,3 mrd. siste rullende år til og med første kvartal 2019 for grensehandel, noe som tilsvarende en vekst på 8 prosent.

Siste halvår har antall kjeder som tilbyr dagligvarer innen nordmenns handleavstand økt (Nielsen). Nordmenn benytter 3,5 ulike butikker hver måned og nordmenn handler 3,2 ganger i uken, som er noe sjeldnere enn i 2018 (Nielsen).

Lavpriskjedene står nå for 68,9 prosent av omsetningen i markedet, opp 0,6 prosentpoeng mot tilsvarende periode i fjor (Nielsen).

Arbeidet med å finne og sikre oss de beste beliggenhetene til våre butikker blir stadig vanskeligere og mer kostbart. Særlig krevende er arbeidet med å etablere store supermarkeder som er avhengig av blant annet høy omsetning og store parkeringsfasiliteter.

NorgesGruppen har deltatt i høringsprosessen knyttet til forslag om dagligvarelov og handelstilsyn. God handelsskikk er en integrert og viktig del av NorgesGruppens forretningsdrift, og våre rutiner er langt på vei i tråd med de foreslåtte endringene.

NorgesGruppen skal fortsette arbeidet med å videreutvikle våre attraktive kjedekonsepser og butikker sammen med våre 1200 samarbeidspartnere. NorgesGruppen jobber blant annet med effektive drifts- og logistikk-løsninger med ASKO og mer sømløse handleopplevelser i butikk. Vi tilpasser oss forbrukertrender og handlevaner, og skal være den aktøren som leverer på forventningene fra kundene: trygghet for pris, raske og gode handleopplevelser, kvalitet, utvalg, og sunnere og miljøvennlige produkter. På den måten skal vi fortsette å være kundens førstevalg og sikre lønnsom og bærekraftig vekst.

MENY i Danmark har hatt en positiv utvikling også siste halvår. Det jobbes med å styrke konkurransekraften til virksomheten Foodservice. I Sverige har Axfood og NorgesGruppens felleseide virksomhet Eurocash levert et godt halvår.

BÆREKRAFT

NorgesGruppen ønsker å bidra til å redusere klimabelastningene i samfunnet og til å bedre folkehelsen. Stadig flere forbrukere er også opptatt av bærekraft, f.eks. å kaste mindre mat og å spise sunnere.

Etter en NRK Brennpunkt-dokumentar om norsk svineproduksjon våren 2019 har oppmerksomheten rundt dyrevelferd økt. At dyrevelferdsloven blir overholdt er svært viktig for NorgesGruppen.

Ferske salgstall fra NorgesGruppen viser at flere og flere handler vegetariske og veganske produkter i våre butikker. Hittil i år har disse produktene vokst med 20 prosent mot fjorårets tall. Vegetar- og veganprodukter utgjør fremdeles en liten del av totalsalget.

Utviklingen innenfor frukt og grønt er preget av varemangel og redusert kvalitet på både norske og importerte varer. Det har vært lite norske lagringsgrønnsaker som for eksempel gulrot, løk, kål og kålrot. Forbrukertrenden mot mer plantebasert mat kan åpne for nye løsninger som bidrar til mer grønt og sunnere valg. Fisk og sjømat har en positiv volumutvikling, mens saltomsetningen viser en svak reduksjon fra NorgesGruppens butikker, i tråd med resultatene fra Saltpartnerskapet. Nøkkelhullsprodukter har god utvikling, og omsetningsandelen til NorgesGruppens kjeder ligger her over målet for 2020.

NorgesGruppen fortsetter å investere i bedre butikker, hvorav flere med miljøprofil. I miljøbutikker vil blant annet materialvalg og energiteknologi gi redusert klimagass-utslipp. I august åpnet KIWI sitt nye miljøflaggskip i Hokksund, som reduserer CO₂-utslippene med 60 prosent. Butikken bruker eksempelvis opptil 50 prosent mindre strøm.

RISIKOHÅNDTERING

Konsernet har en systematisk tilnærming og håndtering av ulike risiki. Dette innebærer en styringsmodell og verktøy som sikrer risikostyring som en del av løpende drift i konsernet.

Konsernet har en differensiert låneportefølje bestående av obligasjonslån, sertifikatlån og ulike kommitterte kredittfasiliteter i bank med varierende løpetider. NorgesGruppen har etablert sitt første grønne rammeverk for finansiering med grønne obligasjoner.

NorgesGruppens operative virksomhet anses ikke å være spesielt renteutsatt, og konsernet har valgt en relativt lav rentebindingsportefølje. NorgesGruppen er i hovedsak eksponert for valuta tilknyttet varestrøm, investeringer og tjenester.

Konsernet benytter valutainstrumenter for å begrense effekten som følge av svingninger i valutakurser. Konsernet har begrenset kredittrisiko i forbindelse med salg i butikk, salg til øvrige kunder og kjedemedlemmer, samt utlån. Konsernet har over lang tid hatt lave realiserte tap.

Styret vurderer at konsernets risikostyring er god og at det dermed ikke foreligger operasjonell risiko av vesentlig betydning for kommende regnskapsperiode.

Styrets vurdering er at konsernet har tilfredsstillende låne- og betalingsevne, og opprettholder tilstrekkelig finansiell handlefrihet for å realisere besluttede mål og strategier.

For ytterligere redegjørelse for konsernets risikoforhold vises det til konsernets årsberetning og årsregnskap.

Om virksomheten

NorgesGruppen gir forbrukerne valgfrihet gjennom supermarkeder, distriktsbutikker og lavprisbutikker. I tillegg tilbyr MENY, SPAR og Joker netthandel. NorgesGruppen gir konkurransedyktige betingelser og sterke kjedekonsepser til kjøpmenn. Effektiv varelevering og et godt vareutvalg fra ASKO sikrer kjøpmenn over hele landet et godt driftsgrunnlag. NorgesGruppen sysselsetter 27.000 medarbeidere i egeneid virksomhet og nærmere 41.000 totalt når ansatte i kjøpmannseide butikker inkluderes. Nøkkelverdiene til NorgesGruppen er ansvarlig, samarbeidsorientert og kundeorientert. Selskapet opererer i Skandinavia med hovedfokus i Norge.

Neste resultatrapport

Det vises til finansiell kalender på www.norgesgruppen.no

Oslo, 28. august 2019

Styret og konsernsjef
NorgesGruppen ASA

For ytterligere informasjon, vennligst kontakt:

Mette Lier, Konserndirektør, finans og økonomi, tlf.: 95 17 88 81

Ingrid Solberg Gundersen, kommunikasjonssjef, konserninformasjon, tlf: 97 51 44 95

Sammendratt resultat – konsern

(MNOK)	1. halvår 2019 eks. IFRS 16	1. halvår 2018	2018	1. halvår 2019 ink. IFRS 16	IFRS 16 effekt
Driftsinntekter	43 865	42 780	87 813	43 773	(92)
Driftskostnader	(41 317)	(40 335)	(82 821)	(40 123)	1 193
Driftsresultat før av- og nedskrivninger (EBITDA)	2 548	2 445	4 992	3 650	1 102
Inntekt på investering i tilknyttede selskaper	301	189	300	301	
Av- og nedskrivninger	(1 026)	(1 023)	(2 152)	(1 828)	(802)
Driftsresultat	1 823	1 611	3 140	2 123	300
Netto finans	(175)	(54)	(83)	(686)	(511)
Resultat før skatt	1 648	1 557	3 057	1 437	(211)
Skattekostnad	(362)	(358)	(647)	(316)	46
Resultat etter skatt	1 285	1 199	2 410	1 121	(164)
Minoritetenes andel av resultatet	26	20	20	26	-
Majoritetenes andel av resultatet	1 260	1 179	2 391	1 095	(164)
Resultat pr. aksje/utvannet resultat pr. aksje i NOK ¹⁾	32,2	30,2	61,1	28,0	(4,2)

1) Resultat til majoritetsinteressene/gjennomsnittlig antall utestående aksjer

Sammendratt totalresultat – konsern

(MNOK)	1. halvår 2019 eks. IFRS 16	1. halvår 2018	2018	1. halvår 2019 ink. IFRS 16	IFRS 16 effekt
Resultat etter skatt	1 285	1 199	2 410	1 121	(164)
Utvidet resultat					
<i>Poster som ikke kan bli reklassifisert over resultatet</i>					
Aktuarmessige gevinster og tap			(27)		
Egenkapitaleffekt fra tilknyttede selskaper		2	(33)		
Andre utvidede resultatposter	(19)	12		(19)	
Skatt	5	(3)	6	5	
<i>Poster som kan bli reklassifisert over resultatet</i>					
Kontantstrømssikring	8	13	34	8	
Omregningsdifferanser valuta	(17)	(27)	(3)	(17)	
Skatt	(2)	(3)	(8)	(2)	
Periodens utvidede resultat	(25)	(6)	(31)	(25)	
Totalresultat	1 260	1 193	2 380	1 096	(164)
Minoritetenes andel av totalresultatet	28	108	35	28	
Majoritetenes andel av totalresultatet	1 232	1 086	2 345	1 068	(164)

Sammendratt balanse – konsern

(MNOK)	30.06.2019 eks. IFRS 16	31.12.2018	30.06.2019 ink. IFRS 16	1.1.2019 ink. IFRS 16
Varige driftsmidler og investeringseiendom	17 953	16 872	17 953	16 872
Goodwill og andre immaterielle eiendeler	5 345	4 873	5 345	4 873
Finansielle anleggsmidler	4 694	5 014	5 998	6 400
Rett til bruk eiendel			17 116	17 588
Sum anleggsmidler	27 992	26 759	46 412	45 733
Varer	6 380	5 896	6 380	5 896
Fordringer	5 437	4 738	5 437	4 738
Bankinnskudd, kontanter	1 655	1 778	1 655	1 778
Sum omløpsmidler	13 472	12 412	13 472	12 412
Sum eiendeler	41 464	39 171	59 884	58 145
Innskutt egenkapital	1 825	1 825	1 825	1 825
Opptjent egenkapital	18 360	17 758	18 196	17 758
Minoritetsinteresser	271	260	271	260
Sum egenkapital	20 457	19 843	20 292	19 843
Langsiktig gjeld	6 140	5 859	6 140	5 859
Langsiktig gjeld IFRS 16			18 585	18 974
Kortsiktig gjeld	14 867	13 470	14 867	13 470
Sum gjeld	21 007	19 329	39 592	38 303
Sum gjeld og egenkapital	41 464	39 171	59 884	58 145

Sammendratt egenkapitaloppstilling – konsern

(MNOK)	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Sum	Minoritets-interesser	Total egenkapital
Egenkapital 31.12.2017	1 825	16 049	17 875	260	18 135
Periodens resultat		2 391	2 391	20	2 410
Periodens utvidede resultat		(46)	(46)	15	(31)
Endring egne aksjer		(11)	(11)		(11)
Transaksjoner med minoriteter		(1)	(1)	(8)	(7)
Utbytte		(626)	(626)	(27)	(653)
Egenkapital 31.12.2018	1 825	17 758	19 583	260	19 843
Effekt av IFRS 16 implementering					
Egenkapital 1.1.2019	1 825	17 758	19 583	260	19 843
Periodens resultat*		1 095	1 095	26	1 121
Periodens utvidede resultat*		(27)	(27)	2	(25)
Endring egne aksjer		(5)	(5)		(5)
Utbytte		(625)	(625)	(17)	(642)
Egenkapital 30.06.2019	1 825	18 196	20 021	271	20 292

* inkl. IFRS 16

Sammendratt kontantstrøm – konsern

(MNOK)	1. halvår 2019 eks. IFRS 16	1. halvår 2018	2018	1. halvår 2019 ink. IFRS 16
Resultat før skattekostnad	1 648	1 557	3 057	1 437
Betalte skatter	(620)	(662)	(707)	(620)
Av- og nedskrivninger	1 026	1 023	2 151	1 828
Andre ikke-kontantposter	807	1 316	(295)	1 364
Endringer i arbeidskapital	(868)	(559)	43	(868)
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	1 993	2 675	4 249	3 141
Innbetalinger ved salg av anleggsmidler	239	57	371	239
Utbetalinger ved kjøp av anleggsmidler	(2 883)	(1 763)	(3 680)	(2 883)
Andre investeringsaktiviteter	141	92	(329)	141
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(2 503)	(1 615)	(3 638)	(2 503)
Innbetaling ved opptak av langsiktig gjeld	3 944	2 447	4 342	3 944
Utbetaling ved nedbetaling av langsiktig gjeld	(3 844)	(3 007)	(4 280)	(3 844)
Utbetaling ved kjøp av egne aksjer	(5)	(1)	(11)	(5)
Utbetaling av utbytte	(631)	(639)	(653)	(631)
Andre finansieringsaktiviteter	924	(282)	681	(223)
Kontantstrøm fra finansaktiviteter	387	(1 483)	78	(760)
Netto endring i bankinnskudd og kontanter	(123)	(423)	689	(123)
Bank og kontanter ved periodens begynnelse	1 778	1 090	1 090	1 778
Bank og kontanter ved periodens slutt	1 655	666	1 778	1 655

Noter

Note 1

REGNSKAPSPRINSIPPER

Halvårsregnskapet for 1. halvår 2019 er utarbeidet i samsvar med IAS 34 Delårsrapportering som fastsatt av EU.

Regnskapsprinsippene som er benyttet i regnskapet er de samme prinsipper som for årsregnskapet for 2018 bortsett fra følgende nye standard som er tatt i bruk i perioden.

IFRS 16 Leieavtaler

IASB vedtok i 2016 ny standard for leasing, med implementering fra 1. januar 2019. Hovedregelen i den nye standarden er at leietaker skal innarbeide alle leieavtaler i balansen. Leietaker skal innarbeide forpliktelse til å betale leie samt tilhørende «rett til bruk av eiendel» for bruk av underliggende eiendel over leieperioden. I prosessen for å identifisere om en kontrakt inneholder en leieavtale, er det vurdert om kontrakten overfører alle økonomiske fordeler ved bruken i leieperioden, rett til å kontrollere bruken og om det er en identifisert eiendel som leverandøren ikke har noen reell rett til å erstatte. NorgesGruppen har et betydelig omfang av husleieavtaler i tillegg til leiekontrakter knyttet til biler og produksjonsanlegg. Ved førstegangsinnregning av IFRS 16 har konsernet benyttet modifisert retrospektiv metode, hvilket innebærer at sammenligningstall ikke er omarbeidet. «Rett til bruk» eiendelen er innregnet til et beløp tilsvarende leieforpliktelsen, men som følge av forskuddsbetaling vil forpliktelsen på innregningstidspunktet være noe lavere enn eiendelen. Resultatoppstillingen er påvirket i form av at leiekostnadene flyttes fra andre driftskostnader til avskrivninger og finanskostnader i resultatoppstillingen. Forenklet kontantstrøm (EBITDA) er økt betydelig som følge av at leiekostnadene tas bort og er blitt erstattet av avskrivninger på

«rett til bruk» eiendelen og rentekostnader som treffer resultatlinjene lenger ned i resultatoppstillingen. Driftsresultatet har dermed også økt, mens resultat før skatt er det mindre endring på. I de første årene blir resultat før skatt noe lavere enn hva det ville vært uten IFRS 16 effektene. Årsaken til dette er at renteelementet på leieforpliktelsen er høy i starten av leieperioden. I senere leieperioder faller rentekostnadene i takt med at leieforpliktelsen reduseres. IFRS 16 påvirker i tillegg kontantstrømoppstillingen da leiebetalinger som representerer tilbakebetaling av hovedstolen klassifiseres som kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter.

NorgesGruppen har valgt å ikke foreta nye vurderinger av om en eksisterende avtale inneholder en leieavtale. Det betyr at gammel vurdering etter reglene i IAS 17 og IFRIC 4 opprettholdes, men at regnskapsføringen av disse avtalene omarbeides etter IFRS 16.

Konsernet har videre valgt å ikke innregne kortsiktige leieavtaler (under 12 mnd.) eller eiendeler med lav verdi etter hovedregelen i IFRS 16. Eiendeler med lav verdi knytter seg i all hovedsak til diverse kontorutstyr. Leiebetalinger for slike leieavtaler resultatføres lineært over leieperioden.

I vurderingene av leieperioden inkluderes alltid den uoppsigelige perioden av leieavtalen. Det gjøres i tillegg en vurdering av om det er rimelig sikkert at eventuelle opsjoner blir benyttet. NorgesGruppen vurderer om opsjonen(e) skal innregnes basert på en helhetsvurdering, veiledningen i standarden og tidligere erfaring med hensyn på utnyttelse av tilsvarende opsjoner. Opsjonene, som er fremtidige rettigheter og ikke en plikt, gir gode forretningsmuligheter på lengre sikt.

Diskonteringsrenten som er benyttet i beregningen av leieforpliktelsen skal være leieavtalens implisitte rente eller,

dersom denne ikke lett kan fastsettes, leietakers marginale lånerente for lån med tilsvarende risiko. Den implisitte renten i leieavtalene er lite tilgjengelig. NorgesGruppen har i tillegg valgt å bruke modifisert retrospektiv metode, som medfører at konsernet må bruke en marginal lånerente ved førstegangsinnregning av eiendelen og forpliktelsen. Det er besluttet at det vil være tilstrekkelig å benytte intervaller på diskonteringsrentene basert på både risiko og vesentlighet. Basert på leieavtalene konsernet innehar vil de mest hensiktsmessige intervallene være en rente som reflekterer en 2-4 års leieperiode, 5-9 års leieperiode og 10-20 års leieperiode. Tilhørende rente er 3, 5 og 10 års diskonteringsrente. Diskonteringsrentene er fastsatt med utgangspunkt i konsernets lånerenter med et tillegg på 1- eller 3 prosentpoeng for å hensynta selskap/leiespesifikk risiko. Tillegget for 3 prosentpoeng gjelder bare leieavtaler på eiendom med usentral beliggenhet.

NorgesGruppen har også et visst omfang av utleievirksomhet og fremleievirksomhet. Standarden har ingen betydelig effekt på regnskapsføringen av utleievirksomheten. For fremleievirksomheten er det innregnet en fordring istedenfor en «rett til bruk» eiendel, samt at andre driftsinntekter er noe redusert, mens finansinntekter har økt noe.

Balanseføring av leieforpliktelse og bruksrett for overnevnte leieavtaler, er ført til en vesentlig økning i totale eiendeler og forpliktelser på 19 mrd. ved førstegangsinnregning 1.1.2019.

Se note 21 til konsernregnskapet for 2018 for regnskapsføring av leieavtaler i henhold til IAS 17 til og med regnskapsåret 2018. Differansen mellom fremtidig minsteleie opplyst i note 21 og beregnet forpliktelse pr. 1. januar 2019 kan i all hovedsak forklares med innregning av opsjonsperioder.

Segmentinformasjon

(MNOK)

1. halvår 2019	Engros	Detalj	Merkevare	Eiendom	Annet/ eliminerings*	Konsern
Totale segmentinntekter	33 955	26 295	5 511	252	1 374	67 387
Inntekter mellom segmentene	(17 792)		(5 048)	(161)	(612)	(23 614)
Driftsinntekter	16 163	26 295	462	91	762	43 773
Driftsresultat	552	1 199	250	172	(50)	2 123

* inkl. IFRS 16 effekt

1. halvår 2018	Engros	Detalj	Merkevare	Eiendom	Annet/ eliminerings	Konsern
Totale segmentinntekter	32 469	24 904	5 318	258	1 610	64 558
Inntekter mellom segmentene	(16 294)		(4 835)	(206)	(441)	(21 777)
Driftsinntekter	16 175	24 904	482	51	1 169	42 780
Driftsresultat	556	952	286	106	(289)	1 611

2018	Engros	Detalj	Merkevare	Eiendom	Annet/ eliminerings	Konsern
Totale segmentinntekter	66 955	51 326	11 148	419	3 213	133 061
Inntekter mellom segmentene	(33 880)		(10 129)	(303)	(936)	(45 248)
Driftsinntekter	33 076	51 326	1 019	116	2 277	87 813
Driftsresultat	930	1 485	521	183	20	3 140

Sammendratt halvårsregnskap for morselskapet (NGAAP)

Resultat

(MNOK)	1. halvår 2019	1. halvår 2018	2018
Driftsinntekter	236	141	280
Driftskostnader	(242)	(188)	(437)
EBITDA	(6)	(48)	(157)
Av- og nedskrivninger	(4)	(4)	(8)
Driftsresultat	(10)	(52)	(165)
Netto finans	(158)	(10)	1 492
Resultat før skatt	(168)	(61)	1 328
Skattekostnad	37	14	(243)
Resultat etter skatt	(131)	(47)	1 085

Balanse

(MNOK)	30.06.2019	31.12.2018
Goodwill og andre immaterielle eiendeler	157	124
Varige driftsmidler og investeringseiendom	2	2
Finansielle anleggsmidler	27 921	27 173
Sum anleggsmidler	28 079	27 299
Fordringer	369	1 885
Bankinnskudd, kontanter	9	23
Sum omløpsmidler	378	1 908
Sum eiendeler	28 457	29 207
Innskutt egenkapital	1 825	1 825
Opptjent egenkapital	10 012	10 149
Sum egenkapital	11 837	11 974
Avsetning for forpliktelser	344	352
Langsiktig gjeld	4 402	4 321
Kortsiktig gjeld	11 873	12 560
Sum gjeld	16 620	17 233
Sum gjeld og egenkapital	28 457	29 207

Kontantstrømoppstilling

(MNOK)	1. halvår 2019	1. halvår 2018	2018
Kontantbeholdning ved periodens begynnelse	23	658	658
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	101	160	272
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	(1 078)	(921)	(4 102)
Kontantstrøm fra finansaktiviteter	963	450	3 195
Kontantbeholdning ved periodens slutt	9	347	23

Alternative resultatmål

I henhold til ESMA's retningslinjer vedrørende alternative resultatmål (APM eller «alternative performance measures»), er APM ment som et finansielt måltall for historiske eller framtidige økonomiske resultater, balanse, eller kontantstrøm, til forskjell fra et økonomisk måltall som er definert eller spesifisert i det anvendte rammeverket for finansiell rapportering. NorgesGruppen benytter nøkkeltall og resultatmål i sin markedskommunikasjon som er utledet direkte fra det rapporterte årsregnskapet etter IFRS. Det er ikke vurdert hensiktsmessig å foreta justeringer av regnskapsmessig rapporterte tall i beregningen av nøkkeltall eller resultatstørrelser (APM'er). Dette fordi regnskapsmessig rapporterte størrelser for NorgesGruppen etter selskapets oppfatning fremstiller den underliggende driften på en god

og balansert måte for regnskapsbrukerne. Avstemming av APM'er mot regnskapsmessige størrelser er ikke aktuelt utover åpenhet om hvordan APM'ene er definert og beregnet basert på regnskapsmessige størrelser slik de kan leses direkte ut fra årsregnskapet med tilhørende noter.

NorgesGruppen benytter følgende APM'er:

- EBITDA – Driftsresultat før av- og nedskrivninger og inntekt på investering i tilknyttede selskaper
- Driftsresultat EBIT – resultat før finansposter. Inkluderer inntekt på investering i tilknyttede selskaper
- Driftsmargin EBIT – EBIT / driftsinntekter
- Driftsmargin EBITDA – EBITDA / driftsinntekter

- Resultatmargin – Resultat før skatt / driftsinntekter
- Avkastning på anvendt kapital – EBIT / gjennomsnittlig egenkapital og netto rentebærende gjeld*
- Netto rentebærende gjeld – Rentebærende gjeld fratrukket rentebærende fordringer og bankinnskudd/ kontantbeholdning

De benyttede nøkkeltallene og resultatmålene NorgesGruppen benytter i markedskommunikasjonen gir et godt bilde av den løpende driften og finansielle måloppnåelsen for konsernet. De benyttede måltallene representerer viktigste finansielle nøkkeltall som ledelsen styrer etter.

* eks IFRS 16